

ת"פ 28630/09/14 - מדינת ישראל נגד סמיון שלומוב

בית משפט השלום בראשון לציון

19 מאי 2016

ת"פ 28630-09-14 מדינת ישראל נ' שלומוב

לפני כבוד השופטת שירלי דקל נוח
המאשימה מדינת ישראל

נגד
הנאשם סמיון שלומוב

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד רונן גינגולד ועו"ד סיון צדיק

הנאשם וב"כ עו"ד נבולסי

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

כללי

1. הנאשם הודה, במסגרת הסדר דיוני, בעובדות כתב האישום המייחסות לו עבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

בדיון שהתקיים ביום 5.2.2015 הציגו הצדדים הסדר אליו הגיעו, במסגרתו הנאשם הודה בעובדות כתב האישום כמפורט לעיל, ובטרם הרשעה נשלח לקבלת תסקיר שירות המבחן, על מנת שיבחן לבקשת ההגנה, בין היתר, את סוגיית אי הרשעת הנאשם ופגיעה תעסוקתית קונקרטית. באותו מועד, המאשימה הצהירה כי עמדתה היא להרשעה, וכי אין כל הסכמה עונשית בין הצדדים.

מטיעוני הצדדים לעונש עולה כי השאלות העיקריות העומדות להכרעה הן האם יש מקום להרשיע את הנאשם, מהו מתחם העונש ההולם את העבירה בנסיבותיה, ומהו העונש המתאים לנאשם.

כתב האישום

עמוד 1

2. לפי עובדות כתב האישום, ביום 20.7.2014, הנאשם נהג ברכב, ונקלע לוויכוח על זכות השימוש בדרך, עם המתלון, אשר נהג אותה עת ברכבו בכיוון נסיעת הנאשם ומאחוריו.

בנסיבות אלו, עת היה המתלון ברכבו במקביל לרכב הנאשם ומשמאלו, איים הנאשם על המתלון בפגיעה שלא כדין בגופו בכך ששלף אקדח המשמש כמצית והנחזה לאקדח אמיתי, כיוונו לעבר המתלון ואמר לו: "אתה רוצה לקבל כדור?", זאת בכוונה להפחידו או להקניטו.

התנהלות ההליך המשפטי ותסקירי שירות המבחן

3. בעניינו של הנאשם הוגשו שלושה תסקירים מטעם שירות המבחן, להלן אפרט את תמציתם:

התסקיר הראשון מיום 9.9.2015 - לפיו הנאשם בן 28, יליד אוזבקיסטן, עלה לארץ עם משפחתו בהיותו כבן 4 שנים, נשוי ואב לשלושה ילדים. הנאשם מתגורר עם משפחתו בבית הוריו ברמלה, ולדבריו, עובד מזה כחצי שנה כמנהל חנות תכשיטים.

הנאשם תאר הסתגלות תקינה למסגרות לימוד וסיום 12 שנות לימוד, כולל לימודי גמולוגיה.

הנאשם מסר כי עם סיום לימודיו עבר להתגורר במשך כשנתיים בארצות הברית ועבד בעסקי הזהב והיהלומים. כמו כן, לדבריו, שוחרר משירות צבאי בשל אי התאמה. בשנת 2009 הנאשם נישא, אשתו של הנאשם בת 24, עובדת כקוסמטיקאית. הנאשם תאר מערכת יחסים זוגית תקינה ותומכת.

משפחת מוצאו של הנאשם מונה 7 נפשות, הנאשם הוא הבכור מבין אחיו. אביו עובד כעצמאי ובבעלותו אולם שמחות, ואמו עקרת בית. הנאשם תאר את הקשר עם הוריו ואחיו כקרוב ותקין.

ביחסו לעבירה נשוא כתב האישום דן, הנאשם תאר תגובה אימפולסיבית כלפי המתלון, לאחר שלדבריו התגלע ביניהם ויכוח במהלך נסיעה בכביש, ולתפיסתו המתלון התנהג כלפיו באופן תוקפני מילולית וקילל אותו. לדברי הנאשם, המצית דמויי האקדח בו השתמש כאיום כלפי המתלון, היה שייך לקרוב משפחתו והושאר אצלו ברכב, אולם, שלל כוונה לפגוע במתלון. הנאשם הביע תחושות בושה וחרטה נוכח התנהגותו בעבירה הנוכחית, אותה תפס כחריגה להתנהלותו, ושלל צורך בטיפול.

הנאשם ציין כי כיום מבין את חומרת העבירה, ומסוגל להתייחס לפגיעה שחוזה המתלון שנבהל מהתנהגותו. הנאשם הביע חשש מפני הרשעה פלילית מאחר שלדבריו במסגרת עבודתו הוא נדרש לנסיעות לארצות הברית והרשעה בדיון עלולה לפגוע באשרת השהייה שלו.

שירות המבחן התרשם כי תפקודיו של הנאשם תקינים ויציבים לאורך השנים, כפי שמתבטא בתפקוד תעסוקתי תקין לדבריו. כמו כן, ניכר כי משפחתו מהווה עבורו גורם תמיכה יציב ומשמעותי לאורך השנים. עם זאת, שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה להציב לעצמו גבולות, מאופיין בדפוסי חשיבה נוקשים ומתקשה לבחון את התנהלותו בכלל

ובעבירה בפרט.

עוד התרשם שירות המבחן כי ברקע לעבירה מצויים קשייו של הנאשם בתקשורת מקדמת במצבי פגיעה בכבודו ותסכול. להערכת שירות המבחן, במצבים אלו הנאשם הינו בעל נטייה לתגובות אימפולסיביות, כפי שבא לידי ביטוי בביצוע העבירה.

בהערכת הסיכון לביצוע עבירת אלימות נוספת, מבדיקת מאפייני אישיותו כמתואר, מאפייני האלימות וחומרתה, תפקודו כיום והעדר עבר פלילי, להערכת שירות המבחן הסיכון להתנהגות אלימה נוספת מצד הנאשם נמוך ובמידה ויגב באלימות, רמת הפגיעה צפויה להיות נמוכה.

בהערכת הסיכון במצבו, כאמור להערכת שירות המבחן, הנאשם מתקשה בביטוי רגשי ובתקשורת אפקטיבית במצבי לחץ, כפי שבא לידי ביטוי בעבירה נשוא תיק זה. בנוסף, צוין כי ללא טיפול בדפוסיו האימפולסיביים ועיבוד רגשי של קשייו ונסיבות העבירה, קיים סיכון להישנות עבירות אלימות.

בהערכת סיכוי השיקום, צוין כי הנאשם נעדר עבר פלילי וניכר כי ההליך המשפטי הנוכחי מהווה גורם מרתיע ומציב גבול עבורו. בנוסף, הנאשם תאר יציבות במסגרות תעסוקתיות לאורך השנים, וניכר כי משפחתו מהווה עבורו גורם תמיכה משמעותי.

בבוא שירות המבחן לגבש המלצה בעניינו של הנאשם, נשקלה התייחסותו של הנאשם לעבירה, חומרתה והיעדר עבר פלילי קודם. נוכח האמור, ולאור היעדר שלילת נזקקות לטיפול מצדו של הנאשם, לא המליץ שירות המבחן על צו מבחן.

עם זאת, הנאשם הביע נכונות ונמצא מתאים לביצוע צו של"צ, ולהערכת שירות המבחן ענישה כזו תמחיש לו את חומרת מעשיו ותבטא תרומה לחברה.

במסגרת התכנית שגובשה עבור הנאשם הומלץ כי יבצע 180 שעות של"צ במסגרת מרכז יום לקשיש ברמלה וכן פיצוי למתלונן.

בהתייחס לשאלת הרשעתו בדין, צוין כי לדברי הנאשם הוא נוסע לעיתים לארצות הברית לצורך עבודתו, והרשעה עלולה לפגוע בפרנסתו. בנוסף, הנאשם עומד כיום לראשונה לדין וניכר כי עבירה זו הינה חריגה להתנהלותו. לאור האמור לעיל, שירות המבחן המליץ לשקול בחיוב את סיום ההליך ללא הרשעה.

בדיון שהתקיים ביום 17.9.2015, באת-כוח המאשימה עתרה שלא לקבל את המלצת שירות המבחן, להרשיע את הנאשם ולהשית עליו מאסר על תנאי ושל"צ, והפנתה לפסיקה בעבירות איומים ולתסקיר לפיו הנאשם מתקשה להציב לעצמו גבולות, בעל נטייה לתגובות אימפולסיביות, שולל נזקקות לטיפול ואינו רואה בעייתיות בהתנהלותו.

בא-כוח הנאשם טען באותו דיון כי הנאשם לא התנגד לקבלת טיפול וגם היום אין לו שום התנגדות לכך, אלא רק הביע חשש מסוים.

לאור זאת, בית המשפט שלח את הנאשם לקבלת תסקיר משלים, תוך שהדגיש כי אין הדבר משמש כל אינדיקציה לעמדת בית המשפט או לגבי אופן סיום ההליכים המשפטיים בתיק, אלא על מנת אפשר לנאשם להציג את עמדתו בפני שירות המבחן.

התסקיר המשלים מיום 21.1.2016 - בהתאם לתסקיר זה, בפגישות שערך שירות המבחן עם הנאשם גם במהלך תקופת הדחייה, הנאשם הביע עמדה אמביוולנטית לגבי השתלבות בטיפול, לדבריו, אינו זקוק לטיפול ולא רואה בעייתיות בהתנהלותו. עם זאת, הנאשם הביע נכונות להשתלב בטיפול במטרה לבחון את דפוסיו. להערכת שירות המבחן, הנאשם מונע ממוטיבציה חיצונית הממוקדת כיום בפגיעה אפשרית בתעסוקתו אם יורשע.

עוד צוין כי הנאשם שלל בעייתיות בהתנהלותו גם ביחס לעבירות תעבורה בעברו וביחס לתיק תעבורה נוסף שנפתח נגדו במהלך תקופת הדחייה, והתקשה להתייחס להישנות התנהגות בעייתית בכביש.

בבחינת גורמי הסיכון, צוין כי הנאשם טרם השתלב בטיפול בדפוסיו האימפולסיביים, ולהערכת שירות המבחן, ללא טיפול מתאים קיים סיכון להישנות עבירות. כמו כן, התיק התעבורתי החדש שנפתח נגד הנאשם, המעיד לדעת שירות המבחן על המשך מעורבותו השולית של הנאשם וקשייו להיענות לגבולות החוק.

בהערכת הסיכוי לשיקום צוין כי קיימת יציבות תעסוקתית וכי הנאשם לוקח אחריות על פרנסת משפחתו.

לאור עמדתו האמביוולנטית של הנאשם לגבי השתלבותו בטיפול ותיק התעבורה החדש שנפתח נגדו, שירות המבחן המליץ לדחות את הדיון בעניינו של הנאשם למשך חודשיים, במהלכם ישתלב בטיפול קבוצתי במסגרת שירות המבחן, לצורך בחינת יכולתו להתמיד ולהפיק תועלת מטיפול זה.

לאור בקשת שירות המבחן, הדיון בעניינו של הנאשם נדחה פעם נוספת לקבלת תסקיר משלים וטיעונים לעונש.

התסקיר המשלים הנוסף מיום 12.4.16 - בהתאם לתסקיר משלים זה, במהלך תקופת הדחייה הנאשם השתלב בטיפול קבוצתי המתקיים אחת לשבוע במשך 12 מפגשים ומיועד לבעלי דפוסים אימפולסיביים המתקשים בתקשורת יעילה. צוין כי הנאשם מתמיד בהגעה למפגשים ולוקח חלק פעיל, וניכר כי כיום הוא מזהה באופן ראשוני את המניעים לביצוע העבירה.

בבחינת גורמי הסיכון, צוין כי לנאשם דפוסי חשיבה נוקשים, כשעדיין בולטים קשייו להכיר בבעייתיות בהתנהלותו ובפגיעה במתלונן. בהערכת הסיכוי לשיקום, צוין כי הנאשם השתלב בהליך טיפול וניכר כי מצליח להיעזר באופן ראשוני בקבוצה בבחינת דפוסיו והתנהלותו וכן צוינה היציבות התעסוקתית של הנאשם לאורך השנים.

לאור האמור לעיל, שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם צו מבחן למשך חצי שנה, במסגרתו ימשיך השתלבותו בקבוצה, שעתידיה להסתיים במהלך חודש יוני 2016. כמו כן, שירות המבחן המליץ על ענישה קונקרטיה בדמות צו

של"צ ופיצוי למתלונן.

באשר לשאלת הרשעת הנאשם בדין, שירות המבחן עיין במסמכים המעידים כי הרשעה עלולה לפגוע בנאשם בחידוש הוויזה לארה"ב. כמו כן, הנאשם הציג בפני שירות המבחן הסכם שכירות לפתיחת חנות תכשיטים ושירותי המרת מטבע, וכן אישור המעיד שהרשעה עלולה לפגוע בתעסוקתו.

לאור כל האמור, ולאור העובדה שהנאשם עומד לדין לראשונה בחייו, שירות המבחן המליץ לשקול בחיוב את אי הרשעתו של הנאשם בדין.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

4. ב"כ המאשימה טענה כי האקדח שבו עשה הנאשם שימוש במהלך האירוע ואיים באמצעותו על המתלונן הוא אקדח המשמש כמצית, ונחזה להיות אקדח אמיתי, וכי המתלונן סבר כי הנאשם מאיים עליו בנטילת חייו, ומדובר באיום ברף חומרה גבוה ביותר, והגישה את תמונתו.

ב"כ המאשימה טענה שכל חטאו של המתלונן הוא שנסע באותו כביש עם הנאשם, וכי אלימות על רקע של שימוש בכביש הינה תופעה שיש להילחם בה באמצעות ענישה הולמת.

ב"כ המאשימה הפנתה לתסקירי שירות המבחן, וטענה כי שלושת התסקירים, לרבות התסקיר המשלים הנוסף, מצביעים על כך שהנאשם מתקשה להציב לעצמו גבולות, מאופיין בדפוסי חשיבה נוקשים ובעל נטייה לתגובות אימפולסיביות.

לגבי טענות הנאשם לסיום ההליך המשפטי ללא הרשעה, ב"כ המאשימה טענה כי אינן עומדות בקריטריונים שנקבעו בהלכה הפסוקה, מאחר שאין פגיעה מוכחת, קונקרטית וקשה, ולאור חומרת העבירה. כמו כן, לטענת ב"כ המאשימה, האינטרס הציבורי גובר במקרה זה על האינטרס האישי של הנאשם.

ב"כ המאשימה טענה כי בתיקים מסוג זה, המאשימה עותרת להרשעת נאשמים ולמתחם ענישה שהרף התחתון שלו הוא מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. במקרה הנוכחי, ובחריגה לקולא ממתחם העונש ההולם, תעתור להרשעת הנאשם בדין, מאסר על תנאי ושל"צ, והפנתה לפסיקה.

5. ב"כ הנאשם טען כי יש לדחות את עתירת המאשימה לעונש ולאמץ את המלצת שירות המבחן, לאור זאת שלנאשם אין עבר פלילי, האירוע נשוא כתב האישום הסתכם בחילופי דברים בין המתלונן לבין הנאשם, ללא אלימות פיזית, כך שמדובר באירוע הגובל ב"זוטי דברים".

כמו כן, ב"כ הנאשם טען כי מדובר בנאשם צעיר, המנהל אורח חיים נורמטיבי, תסקירי שירות המבחן הם חיוביים והמליצו על אי הרשעה, על מנת שלא לפגוע בעתידו של הנאשם ובחופש העיסוק שלו.

כשניתנה לנאשם ההזדמנות לומר את דברו, הנאשם טען כי הוא בוש במעשיו, כי הוא מפרנס בכבוד את ילדיו, וכיום מנהל חנות תכשיטים בקניון עזריאלי ברמלה.

דין והכרעה

הטענה לאי הרשעה

6. הכלל הוא כי בית המשפט שקבע כי הנאשם ביצע את העבירה המיוחסת לו, ירשיעו בדין (ע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פ"ד נד 685, 689 (2000) ו-רע"פ 4919/13 **יזרמן נ' מדינת ישראל** (28.7.13)). הימנעות מהרשעה היא **חריג שבחריגים**, במיוחד כאשר עסקין בנאשם שהוא בגיר (ע"פ 9262/03 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נח(4) 869, 876 (2004)).

ב-ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נ"ב(3) 337 (1997) (להלן: "**הלכת כתב**") קבע בית המשפט העליון שני תנאים מצטברים, שבהתקיימם יכול בית המשפט להימנע מהרשעה - האחד, ההרשעה תביא לפגיעה חמורה בשיקום הנאשם; והשני, סוג העבירה בנסיבותיה מאפשר לוותר על ההרשעה, מבלי לפגוע בשאר שיקולי הענישה (ראו גם - רע"פ 7720/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (12.11.12)).

בהלכת כתב ובפסקי דין נוספים שניתנו לאחר מכן, הודגש כי ככלל, האינטרס הציבורי גובר על שיקולי השיקום, וכי רק בנסיבות חריגות ביותר יורה בית המשפט על ביטול הרשעת הנאשם (רע"פ 2405/05 **ג'מיל נ' מדינת ישראל** (29.5.05) וכן רע"פ 2180/14 **שמואלי נ' מדינת ישראל** (24.4.14)).

לעניין זה ראה גם דברי בית המשפט העליון ב-רע"פ 3852/14 **ורשוארנ' מדינת ישראל** (18.8.14), בסעיף 11:

"הכלל הוא שאם נמצא שנאשם עבר עבירה, יש למצות את ההליך הפלילי על מודרך של הרשעה וענישה. החריג לכלל זה, שיופעל במקרים נדירים בלבד, הוא הימנעות מהרשעה (לפיסעיף 71 לחוק העונשין או סעיף 192 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982). מהלכת כתב והפסיקה הבעקבותיה עולה הכירקב בנסיבות חריגות שבהן יוכחיה הנזק שנגרם לנאשם מההרשעה הגבוהה יותר מהתועלת שתצמח ממיצוי הדין עימו".

תוצאת האמור היא כי על הנאשם לעמוד במבחן הכפול שנקבע בהלכת כתב, וכי לא די להצביע על נזק קונקרטי שנגרם לנאשם, אלא הנאשם נדרש להוכיח כי הנזק שנגרם לו גבוה מהתועלת שבאינטרס הציבורי של מיצוי ההליך הפלילי.

בגדר השיקולים אותם מונחה בית המשפט לשקול יש לתת את הדעת לנסיבות ביצוע העבירה; לשאלה האם קיים סיכון כי הנאשם ישוב ויבצע עבירות בעתיד; מידת הפגיעה של העבירה באחרים; יחסו של הנאשם לעבירה ונכונותו להכיר בפסול שבמעשיו וכן להשפעת ההרשעה על הנאשם (ע"פ 9150/08 **מדינת ישראל נ' ביטון** (23.7.09)).

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, סבורני כי יש לדחות את בקשת הנאשם להורות על אי הרשעתו, שכן, במקרה דנן, לא חל אף אחד מהתנאים המצטברים הנדרשים לשם אי הרשעה בדין.

מעשיו של הנאשם הינם חמורים וראויים לגינוי והוקעה. מעיון בעובדות כתב האישום עולה כי הנאשם איים על המתלונן, באיומים מוחשיים וקונקרטיים כי יירה בו, איומים מהרף הגבוה, וזאת בשל וויכוח על זכות השימוש בדרך. הנאשם אף שלף לעברו של המתלונן מצית דמוית אקדח, הנחזה כאקדח אמיתי, כפי שעולה מהתמונה שהוצגה (טל/1).

מעשיו של הנאשם מהווים ביטוי לתופעה חברתית של אלימות כדרך לפתרון סכסוכים ומתן פורקן לתחושות כעס. בתי המשפט הדגישו פעמים רבות את האינטרס הציבורי בדבר הצורך בהשמעת אמירה ברורה המוקיעה שימוש באלימות, מכל סיבה שהיא, וחובתו של בית המשפט לתרום את חלקו בענישתם של אלה הנוהגים באלימות ובריונות בדרך (רע"פ 1107/06 עיד נ' מדינת ישראל (27.8.06)).

רבות הודגשה בפסיקה האלימות שפשתה ברחובותינו וחובתו של בית המשפט לתרום את חלקו בענישתם של אלה הנוהגים באלימות ובריונות בדרך.

לענין זה ראה דברי בית המשפט המחוזי ב-עפ"ג (מרכז לוד) 33047-04-14 נחום נ' מדינת ישראל (8.7.14) אמר בית המשפט המחוזי:

"אף אנו סבורים כי תופעת האלימות בכלל, ואלימות בכבישים בפרט, הפכה לתופעה חמורה ושכיחה שיש להילחם בה בכל דרך, לרבות הטלת עונשי מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח...".

המחוקק קבע כי העונש בצידה של עבירת האיומים הוא עד שלוש שנות מאסר, ועובדה זו מדגישה את החומרה שמייחס המחוקק לעבירה.

אף שחלף זמן מאז ביצוע העבירה, לטעמי, נסיבותיו האישיות של הנאשם, כפי שעלו מתסקירי שירות המבחן אינן מפחיתות מחומרת מעשיו. זאת ועוד, להרשעה יש אפקט הרתעתי שיש לחזקו, גם כאשר עסקינן בנאשם ללא עבר פלילי קודם.

שירות המבחן המליץ לבית המשפט לשקול את אי הרשעתו של הנאשם לאור רצונו של הנאשם לקבל ויזה לארצות הברית ולפתוח עסק למתן שירותי מטבע, בחנות לתכשיטים.

על פי הפסיקה, את הטענות בדבר פגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי השיקום, יש לבסס בתשתית ראייתית מתאימה (רע"פ 7224/14 משה פרנסקי נ' מדינת ישראל (10.11.14); רע"פ 4070/14 פלונית נ' מדינת ישראל (17.6.14) והאסמכתאות הנזכרות שם; רע"פ 6756/14 בן חמו נ' מדינת ישראל (15.1.15)).

במקרה דנן, לא הונחה בפני בית המשפט תשתית ראייתית מבוססת, כפי שאסביר להלן:

לפי התסקירים, הנאשם עובד מזה שנים בתחום התכשיטים, כך שאין בהרשעתו כדי לפגוע בסיכויי העסקתו כיום לאור עיסוקיו הנוכחיים, והוא יוכל להמשיך לעבוד בתחום זה, ובמקומות עבודה רבים שאינם דורשים הצגת אישור בדבר

היעדר עבר פלילי קודם.

טענת הנאשם כי ברצונו לפתוח עסק למתן שירותי מטבע לא עלתה בתסקירו הקודמים, אלא רק בתסקיר האחרון. כל שהוצג בפני בית המשפט לעניין זה הוא הסכם שכירות לחנות למכירת תכשיטים ושירותי המרה, שנחתם בחודש נובמבר 2015, דהיינו, במהלך הדיון המשפטי, שנדחה לצורך קבלת תסקיר משלים.

בהסכם שכירות זה לא צוין המועד לתחילת תקופת השכירות, אך מטעונו ב"כ הנאשם עלה כי הנאשם טרם החל בפועל במתן שירותי המרת מטבע.

לא יכול להיות חולק כי הנאשם יוכל לנהל בחנות ששכר עסק למכירת תכשיטים, שהוא תחום עיסוקו כאמור לעיל, וכי הנאשם מעולם לא עסק בעבר בתחום המרת מטבע.

כמו כן, הנאשם לא הציג כל אינדיקציה נוספת לפיה עשה פעולה כלשהי לשם מימוש רצונו לפתח בחנות עסק להמרת מטבע.

זאת ועוד, לפי חוברת ההסבר של משרד האוצר לגבי נותני שירותי מטבע (טל/2) יכול להירשם כנותן שירותי מטבע מי שמקיים קריטריונים שונים, לרבות, אדם ש"לא הורשע בעבירה שלדעת הרשם, מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה הוא אינו ראוי לשמש נותן שירותי מטבע".

כלומר, מדובר בסמכות של שיקול דעת המוענקת לרשם, ולכן, מדובר בפגיעה בשיקום הנאשם, שאינה פגיעה וודאית ומוכחת, אלא פגיעה עתידית, ערטילאית, תיאורטית ונטולת בסיס עובדתי מוצק.

לא הוצגו בפני כל ראיות המלמדות כי לנאשם כוונות רציניות וממשיות לפתוח עסק להמרת מטבע וכי העניין מותנה באופן וודאי בהיעדר רישום פלילי. משכך, לא מתקיימת הדרישה כי על הנאשם הטוען לנזק הצפוי לו להניח מסד עובדתי קונקרטי בדבר נזק זה לשיקומו, ואין בה להצדיק את אי הרשעתו.

אשר לטענת הנאשם כי יתקשה לקבל ויזה לארצות הברית, מדובר בטענה בעלמא שלא הונחה לה כל תשתית ראייתית

-

ראשית, לא הוצגה כל אינדיקציה לכך שהנאשם נוסע תכופות לארצות הברית לצורכי עבודתו בתחום התכשיטים (כדוגמת אינדיקציה לרכישת כרטיסי טיסה לארצות הברית, הסכמים עם חברות אמריקאיות, אישור על כניסות ויציאות מהארץ וכד').

שנית, לא הוכחו הדינים האמריקאים הרלוונטיים לפיהם בעת בקשת היתר כניסה לארצות הברית נדרש המבקש להציג אישור בדבר היעדר עבר פלילי. כמו כן, לא הוצגו הדינים האמריקאים הרלוונטיים לפיהם נמנע ממי שהורשע בעבירה כלשהי לקבל ויזה לארצות הברית, ולא הוצגה חוות דעת משפטית התומכת בטענה.

שלישית, ככל שהנאשם אכן מתכוון לעזוב את מקום העבודה הנוכחי שלו ולפתוח חנות, כפי שהוא טוען, לא ברור האם במסגרת החנות הזו הוא יידרש לנסוע תכופות לארצות הברית, אם בכלל.

רביעית, גם טענה זו היא טענה ערטילאית ותיאורטית.

מעבר לכך, אם תתקבל טענת הנאשם כפי שנטענה כמצדיקה אי הרשעה, יוכל כל נאשם לטעון כי בעתיד ירצה לנסוע לארצות הברית לטיול או לעסקים, ואם יורשע לא יוכל לעשות כן.

על אף העובדה שההליך המשפטי התמשך וניתנו לנאשם מספר הזדמנויות על ידי בית המשפט בכך שהדיונים נדחו מפעם לפעם, גם מהתסקיר האחרון שהוגש עולה כי עדיין יש לנאשם דפוסי חשיבה נוקשים, ועדיין בולטים קשייו להכיר בבעייתיות בהתנהלותו ובפגיעה במתלונן.

העובדה שהנאשם השתלב בהליך טיפולי, ומצליח להיעזר באופן ראשוני בקבוצה בבחינת דפוסי והתנהלותו, אינה יכולה, לטעמי, להכריע את הכף לעבר אי הרשעתו בדיון, ולכל היותר, ניתן להתחשב בכך כשיקול לקולא במידת העונש שיושט עליו.

אינני סבורה, כדעת שירות המבחן, כי די בהמלצותיו למתן צו מבחן ושל"צ כדי להרתיע את הנאשם מביצוע עבירות דומות בעתיד וכי הדבר יהווה ענישה הולמת. אני מסכימה כי הנאשם זקוק להליך טיפולי, אך על בית-המשפט ליתן תגובה עונשית הולמת לחומרת העבירה.

אינני סבורה כי ניתן להתייחס להתנהגות הנאשם בנסיבות המפורטות בסלחנות עד כדי שלילת אופיו הפלילי של האירוע, ויש לזכור כי מדובר בנאשם בגיר, שבעת האירוע היה בן 28, ומצופה ממנו להפעיל את שיקול דעתו ולהתנהג אחרת.

יודגש כי בהחלטתי להרשיע את הנאשם, איני מתעלמת מהמלצות שירות המבחן בעניינו של הנאשם, אולם יש לזכור כי שיקולי שירות המבחן שונים משיקוליו של בית המשפט וכי דבריו אינם מחייבים את בית המשפט ומהווים המלצה בלבד (רע"פ 6915/03 גומייד נ' מדינת ישראל (14.12.03)).

נוכח כל האמור אני דוחה את העתירה לאי הרשעת הנאשם, ומורה על הרשעתו בעבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, על סמך הודייתו בעובדות כתב האישום.

גזירת עונשו של הנאשם

7. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, התשע"ב-2012 (להלן: "תיקון 113 לחוק העונשין"), לשם קביעת עונשו

של הנאשם, על בית המשפט להתחשב בעקרון המנחה בענישה, שהינו עקרון ההלימה, כלומר, קיום יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש שיוטל עליו.

בקביעת מתחם העונש ההולם את העבירה בהתאם לעקרון ההלימה, יש להתחשב בשלושה פרמטרים: האחד, הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בהם, השני, מדיניות הענישה הנהוגה והשלישי, הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40 ג (א) לחוק העונשין.

הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מעבירת האיומים הם שמירה על שלווה נפשו, בטחונו וחירות פעולתו של הפרט. יפים לענייננו דברי בית המשפט העליון ב-רע"פ 2038/04 **לם נ' מדינת ישראל**, פ"ד ס(4) 96 (2006):

"האיום הוא, אפוא, ביטוי שהמשפט מטיל עליו מגבלות תוך פגיעה בחופש הביטוי וזאת, כדי להגן על ערכים אחרים ובהם שלווה נפשו, בטחונו וחירות פעולתו של הפרט. האיום מסכן את חירות פעולתו של הפרט שכן, פעמים רבות, כרוך האיום גם בציפייה להתנהגות מסוימת מצד המאויים שהמאיים מבקש להשיג באמצעות השמעת האיום".

בחנית מידת הפגיעה בערכים המוגנים בנסיבות המקרה מובילה למסקנה כי הנאשם פגע בערכים המוגנים באופן משמעותי, שכן מדובר באיום משמעותי על חיי המתלונן, תוך "הדגמתו" באמצעות מצית הנחזה כאקדח אמיתי, והכל על רקע ויכוח בקשר לשימוש בדרך. לא הוכח, ואף לא נטען, כי הנאשם שלף את המצית דמוית אקדח מאחר שהיה סיכון כלשהו לחייו או לגופו, ולכן, נראה כי מדובר בהתנהגות בריונית ואלימה מצדו של הנאשם, ללא סיבה וללא הצדקה.

מפסיקת בתי המשפט בנוגע לענישה בעבירת האיומים עולה מנעד רחב של ענישה, ולא בכדי, וזאת מאחר שהמציאות מזמנת מגוון רחב ביותר של סיטואציות ומערכות יחסים במסגרתם הושמעו האיומים, וגם תוכן האיומים שונה ממקרה למקרה והמצדיק התייחסות ספציפית המתחשבת בתוכן האיומים, בנסיבות ביצוע העבירה ובנסיבותיו האישיות של העבריין העומד לדין.

במקרים רבים ראו בתי המשפט לנכון להחמיר עם מי שהורשעו בעבירת איומים ולהטיל עליהם עונשי מאסר משמעותיים, ובמקרים אחרים, בתי המשפט ראו לנכון להקל ואף להימנע מהרשעה או להאריך מאסר על תנאי, אף כי אציין שההגנה לא הציגה בפני פסקי דין במקרים דומים שבהם בית המשפט הסתפק בעונש מקל כזה.

נוכח כל האמור, ובשים לב לפסיקה הנוהגת, מתחם העונש ההולם את העבירה בנסיבותיה נע בין מאסר על תנאי ברף התחתון לבין שישה חודשי מאסר בפועל ברף העליון, וענישה נלווית.

כמצוות המחוקק, בגזירת העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בהתקיימות נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה - לנאשם אין הרשעה קודמת בפלילים, זו הפעם הראשונה בה הוא עומד לדין ולא נפתחו נגדו תיקים חדשים, למעט תיק תעבורה. הנאשם הודה ולקח אחריות על מעשיו, ושיתף פעולה עם שירות המבחן כפי שפורט בהרחבה בתסקירים.

בנסיבות אלו, אני סבורה כי עתירת המאשימה לעונש הולמת וראויה, ומתחשבת בכלל הנסיבות לקולא, ואף מקלה עם הנאשם, ולנוכח עתירתה לעונש, לא מצאתי לנכון להחמיר מעבר לכך. בנסיבות אחרות, הייתי שוקלת את החמרת הענישה, דהיינו, מאסר שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות, הטלת קנס ופיצוי לטובת המתלונן.

סוף דבר

8. לאור כל האמור, אני גוזרת על הנאשם את העונשים שלהלן:

- א. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים, והנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם כן יעבור בתוך שלוש שנים מהיום את העבירה בה הורשע.
 - ב. צו של"צ בהיקף של 180 שעות, שיבוצע בהתאם לתוכנית שגובשה על ידי שירות המבחן במרכז יום לקשיש ברמלה. על הנאשם להשלים את מכסת השעות תוך שנה מהיום.
- מובהר, כי שירות המבחן רשאי לשנות בכל עת את מקום ההשמה של עבודות השל"צ, ובמקרה כזה אין צורך בדיון, ודי במשלוח הודעה לנאשם עם העתק לביהמ"ש.
- מובהר לנאשם כי ככל שלא יבצע את צו השל"צ כנדרש, תהא המאשימה רשאית לבקש הפקעת צו השל"צ וגזירת הדין מחדש.
- ככל שהופקדו כספים במסגרת הליכי המעצר, הם יוחזרו למפקידם, בכפוף לכל מניעה חוקית אחרת לרבות עיקולים.

ניתן בזאת צו כללי למוצגים.

מזכירות בית-המשפט תשלח עותק החלטה זו לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט מחוזי מרכז - לוד תוך 45 ימים.

ניתן והודע היום י"א אייר תשע"ו, 19/05/2016 במעמד הנוכחים.

שירלי דקל נה, שופטת

הוקלדעלידיאיליןאלון